

Број документа:
Место и датум:

(пословно име, матични број и седиште банке, односно другог овлашћеног субјекта)

ПОТВРДА о привремено одузетом новцу

Овим се потврђује да је од (име и презиме, ЈМБГ или број пасоша и држављанство, адреса и контакт телефон)

привремено одузет новац за који постоји сумња да је фалсификован, и то:

НОВЧАНИЦЕ			
Валута	Апоен	Серијски број	Бр. ком.

КОВАНИ НОВАЦ			
Валута	Апоен	Година ковања	Бр. ком.

Одузети новац биће достављен Народној банци Србије на експертизу, ради утврђивања аутентичности. О резултату експертизе обавестићемо вас након што добијемо извештај о експертизи.

Место и датум: _____
(привременог одузимања новца)

Потврду примио:

М. П.

Потврду издао:

(потпис)

Број документа:
Место и датум:

Пословно име, матични број и седиште банке:

ЗАХТЕВ ЗА ЕКСПЕРТИЗУ НОВЦА РАДИ УТВРЂИВАЊА ЊЕГОВЕ АУТЕНТИЧНОСТИ

НОВЧАНИЦЕ			
Валута	Апоен	Серијски број	Бр. ком.

КОВАНИ НОВАЦ			
Валута	Апоен	Година ковања	Бр. ком.

Датум и место откривања новца за који постоји сумња да је фалсификован Детаљи о околностима откривања новца за који постоји сумња да је фалсификован	Датум:	
	Место:	
	Новац откривен у банци приликом пријема од клијента банке на шалтеру или при обради	☐
	Новац откривен у банци, порекло непознато	☐
	Новац откривен код пружаоца платних услуга или код овлашћеног мењача _____*, приликом пријема од физичког лица	☐
	Новац откривен код пружаоца платних услуга или код овлашћеног мењача _____*, порекло непознато	☐
	Новац предат банци као новац за који постоји сумња да је фалсификован	☐
	Остало (описати)	
Подаци о лицу које је новац за који постоји сумња да је фалсификован ставило у оптицај, односно о лицу које захтева утврђивање аутентичности новца	Име и презиме:	
	Адреса:	
	Контакт-телефон:	
	ЈМБГ или број пасоша и држављанство:	
Подаци о клијенту банке у чијој је уплати нађен новац за који постоји сумња да је фалсификован	Назив, седиште и организациона јединица:	
	Контакт телефон:	

М. П.

* Обавезно уписати назив и адресу пружаоца платних услуга или овлашћеног мењача.

(потпис овлашћеног лица)

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ
СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГОТОВИНОМ

Београд, датум

Одељење за националне центре за борбу против
фалсификовања и за анализу новчаница и кованог новца
Број документа: _____

ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕНОЈ ЕКСПЕРТИЗИ НОВЦА ДОСТАВЉЕНОГ ПОД СУМЊОМ ДА ЈЕ ФАЛСИФИКОВАН

На основу поднетог захтева _____
број _____ од _____, извршена је експертиза:

Утврђено је да је предметни новац **ФАЛСИФИКАТ** познатог типа – новог типа
1) лоше израде 2) осредње израде 3) добре израде 4) веома добре израде 5) опасан
фалсификат.

ОПИС ФАЛСИФИКОВАНОГ НОВЦА

Фалсификовани новац овог типа регистрован је:

а) код Интерпола – Еуропола, где се води као тип:
индикатив:

б) код Народне банке Србије, где се води као тип:
индикатив:

Место, датум и околности откривања новца под сумњом да је фалсификован, према
подацима из захтева:

Прилог:

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГОТОВИНОМ

Одељење за националне центре за борбу против

фалсификовања и за анализу новчаница и кованог новца

Број документа: _____

Београд, датум

**ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕНОЈ ЕКСПЕРТИЗИ НОВЦА
ДОСТАВЉЕНОГ ПОД СУМЊОМ ДА ЈЕ ФАЛСИФИКОВАН**

На основу поднетог захтева _____

број _____ од _____, извршена је експертиза: _____

Утврђено је да је предметни новац **ОРИГИНАЛ**.

НАПОМЕНА

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГОТОВИНОМ

Одељење за националне центре за борбу против

фалсификовања и за анализу новчаница и кованог новца

Број документа: _____

Београд, датум

**ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕНОЈ ЕКСПЕРТИЗИ НОВЦА
ДОСТАВЉЕНОГ ПОД СУМЊОМ ДА ЈЕ ФАЛСИФИКОВАН**

На основу поднетог захтева _____

број _____ од _____, извршена је експертиза: _____

Утврђено је да је предметни новац **РЕПРОДУКЦИЈА**.

НАПОМЕНА

Прилог:

МИНИМАЛНИ СТАНДАРДИ ЗА АУТОМАТСКУ ПРОВЕРУ ПОДОБНОСТИ НОВЧАНИЦА ЕВРА ЗА ОПТИЦАЈ

Овим прилогом утврђују се минимални стандарди за аутоматску проверу физичких особина новчаница евра на машинама за руковање новчаницама.

Новчанице које не испуњавају обавезне критеријуме утврђене у овом прилогу јесу новчанице неподобне за оптицај.

Прихватљиви ниво толеранције код машине за руковање новчаницама је 5% укупно обрађених новчаница на тој машини. То значи да највише 5% новчаница евра које не задовољавају критеријуме из овог прилога може бити погрешно сортирано као новчанице подобне за оптицај.

Табела 1
Списак критеријума за аутоматску проверу подобности новчаница за оптицај

Редни број	Критеријум	Опис
1.	Запрљаност	Општа расподела прљавштине преко целе новчанице
2.	Мрље	Локализована концентрација прљавштине
3.	Графити	Додата слика и/или слова, бројеви и други знаци написани или на било који начин нанесени на новчаницу
4.	Избледелост	Недостатак боје на делу новчанице или на целој новчаници, нпр. опрана новчаница
5.	Зацепљења	Без додатног објашњења
6.	Рупе	Без додатног објашњења
7.	Окрњеност	Новчаница с делом/деловима који недостају уздуж најмање једне њене ивице (оштећење различито од рупа)
8.	Поправке	Делови једне или више новчаница спојени лепљивом траком или лепком, или на други начин
9.	Изгужваност	Вишеструки неправилни набори
10.	Млитавост	Структурне промене новчанице које су довеле до губитка крутости
11.	Пресавијене новчанице	Без додатног објашњења
12.	Савијени углови	Без додатног објашњења

Додатне информације о критеријумима за аутоматску проверу подобности новчаница за оптицај

1. Запрљаност

Прљавштина на новчаници повећава оптичку густину новчанице. У наредној табели утврђена су максимална повећања оптичке густине новчаница услед прљавштине која могу показати новчанице сортиране као подобне за оптицај у односу на нове новчанице. Новчанице с повећањем нивоа оптичке густине наведеним у Табели 2 представљају граничне узорке новчаница које могу бити сортиране као подобне за оптицај.

Табела 2
Нивои оптичке густине новчаница

Апоен	Максимално повећање оптичке густине граничног узорка у односу на нове новчанице	Филтер
5 евра	0,06	Магента
10 евра	0,06	Магента
20 евра	0,08	Магента
50 евра	0,07	Магента
100 евра	0,07	Магента
200 евра	0,04	Магента
500 евра	0,04	Магента

Новчанице чије је повећање оптичке густине веће од вредности утврђених у Табели 2 – неподобне су за оптицај. Дензитометријско мерење новчаница обавља се на основу следећих критеријума:

- стандард за мерење густине: ISO 5 делови 3 и 4,
- стандард за филтере: DIN 16536,
- апсолутна мерења: стандардно мерење (бела плоча),
- филтер за поларизацију: укључен,
- отвор бленде: 3 мм,
- осветљење: D 65/2,
- позадина: стандардне калибрације с белом плочом.

Повећање оптичке густине референтне новчанице јесте највиша вредност између просека мерења с најмање четири тачке које се мере на аверсу (предњој страни новчанице) и реверсу (задњој страни новчанице). Мерења се врше на делу новчанице на коме не постоји штампа и где нема промена у папиру због воденог жига.

2. Мрље

Новчанице с концентрацијом задржаности на једном месту које покрива површину од најмање 9 x 9 мм на делу новчанице где нема штампе или најмање 15 x 15 мм на делу новчанице на којој постоји штампа – неподобне су за оптицај.

3. Графити

Тренутно не постоји обавезан услов за откривање графита.

4. Избледелост

Избледелост новчанице настаје услед уклањања боје с новчанице, које се може појавити нпр. ако су новчанице опране или третиране агресивним хемијским средствима. Овакве новчанице су неподобне за оптицај и могу се открити детекторима слике или УВ детекторима.

5. Зацепљења

Новчанице са зацепљењима која су отворена а притом нису делимично или потпуно покривена транспортним каишевима машина – неподобне су за оптицај ако је величина зацепљеног дела већа од вредности наведених у следећој табели:

Табела 3
Зацепљења

Правац	Ширина	Дужина
Вертикално	4 мм	8 мм
Хоризонтално	4 мм	15 мм
Дијагонално	4 мм	18 мм ¹⁾

¹⁾ (*) Мери се права линија од врха зацепљења до ивице новчанице где почиње зацепљење (правоугаона пројекција), а не дужина самог зацепљења.

6. Рупе

Новчанице са отвором који није делимично или потпуно покривен транспортним каишевима машина – неподобне су за оптицај ако је површина отвора већа од 10 мм².

7. Окрњеност

Новчанице чија је дужина смањена за 6 мм или више, или чија је ширина смањена за 5 мм или више – неподобне су за оптицај. Сва мерења односе се на разлике у дужини и ширини у односу на нову новчаницу.

8. Поправке

Поправљање новчаница врши се спајањем делова новчанице, нпр. коришћењем лепљиве траке или лепка. Новчанице на којима лепљива трака која је дебља од 50μм покрива површину већу од 10 × 40 мм – неподобне су за оптицај.

9. Изгужваност

Изгужване новчанице обично се могу идентификовати ако је њихов ниво рефлексije или чврстине смањен. Не постоји обавезујући услов за сортирање.

10. Млитавост

Новчанице с веома малом чврстином се у највећој могућој мери сортирају као неподобне за оптицај. Пошто је млитавост новчанице обично повезана с њеном запрљаношћу, по правилу се открива и преко детектора за прљавштину. Не постоји обавезујући услов за сортирање.

11. Пресавијене новчанице

Пресавијене новчанице се, због смањене дужине или ширине, могу открити детекторима за проверу величине новчаница. Осим тога, такве новчанице могу се открити и детекторима дебљине новчанице. Међутим, због техничких ограничења, новчаница се може сматрати неподобном за оптицај само ако постоји пресавијеност која испуњава критеријуме постављене за окрњеност која доводи до смањења дужине за 6 мм или више, или ширине за 5 мм или више.

12. Савијени углови

Новчаница са савијеним углом чија је површина већа од 130 мм² и с краћом ивицом савијеног угла чија је дужина најмање 10 мм – неподобна је за оптицај.

МАШИНЕ ЗА РУКОВАЊЕ НОВЧАНИЦАМА ЕВРА

Машина за руковање новчаницама евра треба да има захтевани број одређених излазних одељака и/или остала средства да би се обезбедило поуздано раздвајање обрађених новчаница евра, у складу с Прилогом 8, односно Прилогом 9.

Машине за руковање новчаницама евра треба да имају могућност подешавања за поуздано откривање нових фалсификата новчаница евра, као и могућност подешавања за успостављање и другачијих стандарда за сортирање.

Машине за руковање новчаницама евра су:

- 1) машине које користе клијенти,
- 2) машине којима рукују запослени.

Табела 1
Машине које користе клијенти

А. Машине које користе клијенти којима се уплаћују новчанице, уз евидентирање података о клијентима		
Редни број	Назив	Опис
1.	Машине за уплату новчаница евра (<i>CIM</i>)	<i>CIM</i> машине омогућавају клијентима да, користећи платну картицу или неко друго средство, положе новчанице евра на свој рачун, али немају функцију исплате новчаница евра. <i>CIM</i> машине проверавају аутентичност новчаница евра и омогућавају евидентирање података о власнику рачуна. Провере физичких особина новчаница евра су опционе.
2.	Машине за уплату/исплату новчаница евра са обрадом (<i>CRM</i>)	<i>CRM</i> машине омогућавају клијентима да, користећи платну картицу или неко друго средство, положе новчанице евра одобравајући свој рачун и да подигну новчанице евра задужујући свој рачун. <i>CRM</i> машине проверавају аутентичност и физичке особине новчаница евра и омогућавају евидентирање података о власнику рачуна. <i>CRM</i> машине могу користити новчанице евра подобне за оптицај које су положили други корисници у претходним трансакцијама за исплату клијентима.
3.	Машине за уплату/исплату новчаница евра (<i>CCM</i>)	<i>CCM</i> машине омогућавају клијентима да, користећи платну картицу или неко друго средство, положе новчанице евра одобравајући свој рачун и да подигну новчанице евра задужујући свој рачун. <i>CCM</i> машине проверавају аутентичност новчаница евра и омогућавају евидентирање података о власнику рачуна. Провере физичких особина су опционе. Кад је у питању исплата новчаница евра, <i>CCM</i> машине не могу користити новчанице евра које су положили други клијенти у претходним трансакцијама, већ само обрађене новчанице евра којима је машина претходно снабдевена.
Б. Остале машине које користе клијенти		
1.	Машине за исплату новчаница евра (<i>COM</i>)	<i>COM</i> машине проверавају аутентичност и физичке особине новчаница евра пре исплате клијентима. <i>COM</i> машине користе новчанице евра којима је машина претходно снабдевена.

Табела 2
Машине којима рукују запослени

Редни број	Назив	Опис
1.	Машине за обраду новчаница евра (<i>BPM</i>)	<i>BPM</i> машине проверавају аутентичност и физичке особине новчаница евра.
2.	Машине за проверу аутентичности новчаница евра (<i>BAM</i>)	<i>BAM</i> машине проверавају аутентичност новчаница евра.
3.	Машине које помажу благајнику при обради и полагању новчаница евра (<i>TARM</i>)	<i>TARM</i> су машине на којима раде оспособљени запослени а које проверавају аутентичност и физичке особине новчаница евра при њиховом полагању. За исплате новчаница евра <i>TARM</i> машине могу користити новчанице евра подобне за оптицај које су претходно уплатили клијенти. Поред тога, <i>TARM</i> машине држе новчанице евра у безбедном простору и омогућавају да се задужи или одобри рачун клијента.
4.	Машине које помажу благајнику при полагању новчаница евра (<i>TAM</i>)	<i>TAM</i> су машине којима рукују оспособљени запослени а које проверавају аутентичност новчаница евра. Осим тога, <i>TAM</i> машине држе новчанице евра на безбедном месту и омогућавају да се задужи или одобри рачун клијента.

Када клијенти полажу новчанице евра у *TARM* или *TAM* машине, или узимају новчанице евра које се исплаћују клијентима коришћењем ових машина – те машине треба сматрати машинама које користе клијенти и њима се новчанице евра сортирају и с тим новчаницама се поступа у складу с Прилогом 8.

Типови машина за руковање новчаницама евра могу се међусобно разликовати по детекторима (сензорима), софтверу или осталим компонентама за обављање основних функција. Основне функције машина за руковање новчаницама евра су: провера аутентичности новчаница, откривање и одвајање новчаница за које се сумња да су фалсификоване, откривање и одвајање новчаница евра неподобних за оптицај од новчаница подобних за оптицај и праћење новчаница евра за које се сумња да су фалсификоване и новчаница које нису јасно утврђене као аутентичне.

ОПШТИ ТЕХНИЧКИ ЗАХТЕВИ КОЈЕ МОРАЈУ ИСПУНИТИ МАШИНЕ ЗА РУКОВАЊЕ НОВЧАНИЦАМА ЕВРА КОЈЕ КОРИСТЕ КЛИЈЕНТИ

Машине за руковање новчаницама евра које користе клијенти сортирају новчанице евра у једну од наведених категорија. Машине за руковање новчаницама евра које не врше проверу физичких особина новчаница евра не морају имати опцију разликовања категорија под редним бр. 4 и 5 у Табели 1.

Табела 1

Сортирање новчаница евра и поступање с новчаницама евра које се обрађују на машинама које користе клијенти и којима се уплаћују новчанице евра, уз евидентирање података о клијентима

Редни број	Категорија	Опис (значење)	Поступак
1.	Предмети који нису препознати као новчанице евра	Предмети нису препознати као новчанице евра из једног од следећих разлога: – погрешна слика или формат, – савијен угао или недостаје део, – предмети слични новчаницама евра, – новчанице нису новчанице евра, – грешка у транспортном модулу машине или у модулу машине за снабдевање новчаницама.	Машина предмет враћа клијенту.
2.	Новчанице евра за које се сумња да су фалсификоване	Новчанице идентификоване као новчанице евра за које се сумња да су фалсификоване јер су слика и формат препознати, али машина није детектовала један или више заштитних елемената новчанице или ти елементи одступају у толеранцији.	Повлаче се из оптицаја и, заједно с подацима о власнику рачуна, прослеђују се Народној банци Србије. Не одобрава се рачун клијента.
3.	Новчанице евра за које се не може са сигурношћу тврдити да су аутентичне	Новчанице које нису у потпуности препознате као новчанице евра јер су слика и формат препознати, али машина није детектовала све заштитне елементе новчанице или их није препознала због квалитета и/или одступања у толеранцији. У већини случајева у ову категорију сврставају се новчанице неподобне за оптицај.	Повлаче се из оптицаја. Подаци о власнику рачуна чувају се 60 дана од тренутка кад је машина открила ове новчанице. Рачун клијента може бити одобрен.
4.	Новчанице евра које су аутентичне и подобне за оптицај	Све провере аутентичности и физичких особина новчаница које је обавила машина дале су позитивне резултате.	Могу се вратити у оптицај. Одобрава се рачун клијента.
5.	Новчанице евра које су аутентичне и неподобне за оптицај	Све провере аутентичности обављене уз помоћ машине дале су позитивне резултате. Најмање једна провера физичких особина новчанице дала је негативан резултат.	Не могу се вратити у оптицај. Одобрава се рачун клијента.

Новчанице евра из категорија под редним бр. 2 и 3 у Табели 1 не враћају се клијенту ако машина има могућност отказивања, односно одбијања трансакције уплате. Кад машина покрене процедуру отказивања, односно одбијања трансакције уплате новчанице евра – новчанице евра из наведене две категорије сортирају се у посебан одељак машине.

Новчанице евра из категорије под редним бројем 2 предају се Народној банци Србије у складу са овом одлуком.

Новчанице евра из категорије под редним бројем 3 не враћају се у оптицај.

Табела 2

Сортирање новчаница евра и поступање с новчаницама евра које се обрађују на осталим машинама које користе клијенти

Ознака	Категорија	Опис (значење)	Поступак
А	(1) Предмети који нису препознати као новчанице евра	Предмети нису препознати као новчанице евра из једног од следећих разлога: – погрешна слика или формат, – савијен угао или недостаје део, – предмети слични новчаницама евра, – новчанице нису новчанице евра, – грешка у транспортном модулу машине или у модулу машине за снабдевање новчаницама.	Повлаче се из оптицаја, а новчанице из категорије под ознаком А(2) прослеђују се Народној банци Србије.
	(2) Новчанице евра за које се сумња да су фалсификоване	Новчанице идентификоване као новчанице евра за које се сумња да су фалсификоване јер су слика и формат препознати, али машина није детектовала један или више заштитних елемената или ти елементи одступају у толеранцији.	
	(3) Новчанице евра за које се не може са сигурношћу тврдити да су аутентичне	Новчанице које нису у потпуности препознате као новчанице евра јер су слика и формат препознати, али машина није детектовала све заштитне елементе или их није препознала због квалитета и/или одступања у толеранцији. У већини случајева у ову категорију сврставају се новчанице неподобне за оптицај.	
Б1	Новчанице евра које су аутентичне и подобне за оптицај	Све провере аутентичности и стања новчаница које је обавила машина дале су позитивне резултате.	Могу се вратити у оптицај. Одобрава се рачун клијента.
Б2	Новчанице евра које су аутентичне и неподобне за оптицај	Све провере аутентичности обављене уз помоћ машине дале су позитивне резултате. Најмање једна провера физичких особина новчанице дала је негативан резултат.	Не могу се вратити у оптицај. Одобрава се рачун клијента.

Новчанице евра из категорије под ознаком А(2) предају се Народној банци Србије у складу са овом одлуком.

ОПШТИ ТЕХНИЧКИ ЗАХТЕВИ КОЈЕ МОРАЈУ ИСПУНИТИ МАШИНЕ ЗА РУКОВАЊЕ НОВЧАНИЦАМА ЕВРА КОЈИМА РУКУЈУ ЗАПОСЛЕНИ

Машине за руковање новчаницама евра којима рукују запослени сортирају новчанице евра у једну од категорија из Табеле 1. Машине које не врше проверу физичких особина новчаница евра не морају имати могућност разликовања категорија Б1 и Б2 наведених у Табели 1.

Табела 1

Сортирање новчаница евра и поступање с новчаницама евра које се обрађују на машинама за руковање новчаницама евра којима рукују запослени

Ознака	Категорија	Опис (значење)	Поступак
А	(1) Предмети који нису препознати као новчанице евра	Предмети нису препознати као новчанице евра из једног од следећих разлога: – погрешна слика или формат, – савијен угао или недостаје део, – предмети слични новчаницама евра, – новчанице нису новчанице евра, – грешка у транспортном модулу машине или у модулу машине за снабдевање новчаницама.	Машина издваја предмете и новчанице и прослеђује их оператеру ради даљег поступања. (1) Оператер ове предмете одваја од новчаница које нису у потпуности препознате као новчанице евра и новчаница евра за које су сумња да су фалсификоване.
	(2) Новчанице евра за које се сумња да су фалсификоване	Новчанице идентификоване као новчанице евра за које се сумња да су фалсификоване јер су слика и формат препознати, али машина није детектовала једну или више карактеристика аутентичности или те карактеристике одступају у толеранцији.	(2) Оператер издваја ове новчанице ради даљег поступања и повлачења из оптицаја.
	(3) Новчанице евра за које се не може са сигурношћу утврдити да су аутентичне	Новчанице које су у потпуности препознате као новчанице евра јер су слика и формат препознати, али машина није детектовала све карактеристике аутентичности или их није препознала због квалитета и/или одступања у толеранцији. У већини случајева су то новчанице неподобне за оптицај.	(3) Оператер издваја ове новчанице ради даљег поступања и повлачења из оптицаја.
Б1	Новчанице евра које су аутентичне и подобне за оптицај	Све провере аутентичности и физичких особина новчаница које је обавила машина дале су позитивне резултате.	Ове новчанице се могу вратити у оптицај.
Б2	Новчанице евра које су аутентичне и неподобне за оптицај	Све обављене провере аутентичности дале су позитивне резултате. Најмање једна провера физичких особина новчанице дала је негативан резултат.	Ове новчанице не могу се вратити у оптицај.

Новчанице евра из категорије А(2) предају се Народној банци Србије у складу са овом одлуком.

Новчанице евра из категорије А(3) не враћају се у оптицај.

Посебни услови за сортирање новчаница евра које се обрађују на машинама за руковање новчаницама евра којима рукују запослени

1. Машина за обраду новчаница евра (*BPM*) мора да сортира новчанице на категорије А, Б1 и Б2 дефинисане у Табели 1. При сортирању новчаница евра на ове категорије, машина мора да испуни један од следећа два услова:

1) да има најмање три одељка на машини намењена за физичко одвајање новчаница евра на категорије А, Б1 и Б2, како би се избегла интервенција оператора машине при обради;

2) да има два одељка намењена за физичко одвајање новчаница евра и да испуњава следеће услове:

– да се провера аутентичности и физичких особина новчаница евра спроводи у истом пролазу, у ком новчанице евра из категорије Б1 морају бити издвојене у један одељак, а новчанице евра из категорија А и Б2 у други,

– ако је машина идентификовала новчанице евра из категорије А у другом одељку, оператор мора поново убацити новчанице евра из другог одељка у машину, а у другом пролазу новчанице евра за које се сумња да су фалсификоване морају бити физички одвојене од новчаница евра из категорије Б2 у посебан одељак.

2. Машина за проверу аутентичности новчаница евра (*BAM*) мора физички одвојити новчанице евра на категорије А и Б, за које су неопходна најмање два за њих одређена одељка, да би се избегла интервенција оператора машине.

Машина за проверу аутентичности новчаница евра са само једним одељком за сортирање може се користити за ову намену ако испуњава следеће услове:

1) сваки пут кад се проверава новчаница евра из категорије А, машина мора одмах зауставити проверу и задржати ту новчаницу, како би се избегла могућност да таква новчаница евра дође у контакт с новчаницама евра које су оцењене као аутентичне;

2) резултат провере аутентичности мора се приказати на дисплеју машине за сваку појединачну новчаницу евра из категорије А;

3) машина мора проверити присуство новчанице евра категорије А када она заустави проверу, а провера се може наставити само након што оператор физички уклони ту новчаницу из категорије А;

4) при сваком заустављању провере новчанице евра у неком од оперативних модова машине (начин провере новчаница на машини) највише једна новчаница евра из категорије А може бити доступна оператору.

МИНИМАЛНИ СТАНДАРДИ ЗА РУЧНУ ПРОВЕРУ ПОДОБНОСТИ НОВЧАНИЦА ЕВРА ЗА ОПТИЦАЈ

Овим прилогом прописују се минимални стандарди за ручну проверу физичких особина новчаница евра, коју обављају оспособљени запослени.

Новчанице за које се, током провере, утврди да не испуњавају обавезне критеријуме утврђене у овом прилогу или да имају јасно видљив недостатак у најмање једном од видљивих заштитних елемената новчанице – сматрају се неподобним за оптицај. Изузетно, пресавијене новчанице и новчанице са савијеним угловима које је могуће поправити руком сортирају се као новчанице подобне за оптицај. Провера подобности новчанице евра за оптицај обавља се визуелном и тактилном провером појединачних новчаница, и тај поступак не захтева употребу било ког уређаја.

Табела 1

Списак критеријума за ручну проверу подобности новчаница за оптицај

Редни број	Критеријум	Опис
1.	Запрљаност	Јасно уочљива распоређеност прљавштине преко целе новчанице
2.	Мрље	Јасно уочљива груписана концентрација прљавштине
3.	Графити	Јасно уочљива додатна слика и/или слова, бројеви и други знаци написани или нанесени на новчаницу
4.	Избледелост	Јасно уочљив недостатак боје на делу новчанице или на целој новчаници, нпр. опрана новчаница
5.	Зацепљења	Новчаница с најмање једним зацепљењем
6.	Рупе	Новчаница с најмање једном јасно уочљивом рупом
7.	Окрњеност	Новчаница с делом/деловима који недостају уздуж макар једне њене ивице (оштећење различито од рупа), нпр. угао који недостаје
8.	Поправке	Делови једне или више новчаница спојени лепљивом траком, лепком и сл.
9.	Изгужваност	Новчаница с више неправилно распоређених набора који знатно утичу на њен изглед
10.	Млитавост	Новчаница са структурним променама које су довеле до губитка крутости
11.	Пресавијене новчанице	Новчаница која је пресавијена и не може се поправити руком
12.	Савијени углови	Новчаница с најмање једним јасно видљивим савијеним углом који се не може поправити руком

ЗАХТЕВ ЗА ОБУКУ ЗАПОСЛЕНИХ У БАНЦИ ЗА ПРОВЕРУ АУТЕНТИЧНОСТИ И РУЧНУ ОБРАДУ НОВЧАНИЦА И КОВАНОГ НОВЦА КОЈИ ГЛАСЕ НА ЕВРО

Број документа: _____

(податке уписати у празна поља табеле)

ПОДАЦИ О ПОДНОСИОЦУ ЗАХТЕВА – БАНЦИ	
Пословно име:	
Матични број:	
Седиште:	
Име и презиме особе за контакт:	
Број телефона особе за контакт:	
И-мејл адреса особе за контакт:	

[illegible]

(место и датум)

М. П.

(потпис одговорног лица)

(име и презиме)

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

Сектор за послове с готовином

Број документа: _____

На основу тачке 24. Одлуке о поступању с новцем за који постоји сумња да је фалсификован („Службени гласник РС“, број 111/17), Народна банка Србије издаје

ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕНОЈ ОБУЦИ ЗА ПРОВЕРУ АУТЕНТИЧНОСТИ И РУЧНУ ОБРАДУ НОВЧАНИЦА И КОВАНОГ НОВЦА КОЈИ ГЛАСЕ НА ЕВРО

[illegible]

Наведени запослени су обучени у периоду од _____ до _____

(место и датум)

М. П.

(потпис одговорног лица)

**ЗАХТЕВ ЗА ОБУКУ ЗАПОСЛЕНИХ КОД ПРУЖАЛАЦА ПЛАТНИХ
УСЛУГА ИЛИ ОВЛАШЋЕНИХ МЕЊАЧА ЗА ПРОВЕРУ
АУТЕНТИЧНОСТИ И РУЧНУ ОБРАДУ НОВЧАНИЦА
И КОВАНОГ НОВЦА КОЈИ ГЛАСЕ НА ЕВРО**

Број документа: _____

(податке уписати у празна поља табеле)

ПОДАЦИ О ПОДНОСИОЦУ ЗАХТЕВА – ПРУЖАОЦУ ПЛАТНИХ УСЛУГА ИЛИ
ОВЛАШЋЕНОМ МЕЊАЧУ

Пословно име:	
Матични број:	
Седиште:	

ПОДАЦИ О БАНЦИ код које пружалац платних услуга има рачун, односно са којом овлашћени мењач има закључен уговор о обављању мењачких послова, која ће спровести обуку

Пословно име:	
Матични број:	
Седиште:	

ПОДАЦИ О ЗАПОСЛЕНИМА

[illegible]

(место и датум)

М.П.

(потпис одговорног лица)

(име и презиме)

Пословно име банке: _____
 Матични број банке: _____
 Седиште банке: _____
 Број документа: _____

На основу тачке 28. став 1. Одлуке о поступању с новцем за који постоји сумња да је фалсификован („Службени гласник РС“, број 111/17), _____
 издаје (пословно име банке)

ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕНОЈ ОБУЦИ ЗА ПРОВЕРУ АУТЕНТИЧНОСТИ И РУЧНУ ОБРАДУ НОВЧАНИЦА И КОВАНОГ НОВЦА КОЈИ ГЛАСЕ НА ЕВРО

Пословно име пружаоца платних услуга или овлашћеног мењача:		
Матични број:		
Седиште:		
Редни број	Име и презиме запосленог који је прошао обуку	ЈМБГ

Место спровођења обуке: _____
 Датум/период спровођења обуке: _____

Обуку спровео: _____
 (име и презиме)

 (ЈМБГ)

(место и датум)

М. П.

(потпис одговорног лица)

Пословно име банке: _____
 Матични број банке: _____
 Седиште банке: _____
 Број документа: _____

На основу тачке 28. став 2. Одлуке о поступању с новцем за који постоји сумња да је фалсификован („Службени гласник РС“, број 111/17), _____
издаје _____ (пословно име банке)

ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕНОЈ ОБУЦИ ЗА ПРОВЕРУ АУТЕНТИЧНОСТИ И РУЧНУ ОБРАДУ НОВЧАНИЦА И КОВАНОГ НОВЦА КОЈИ ГЛАСЕ НА ЕВРО

[illegible]

Место спровођења обуке:
Датум/период спровођења
обуке:

Обуку спровео:

(име и презиме)

(ЈМБГ)

(место и датум)

М. П.

(потпис одговорног лица)

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕТУ НОВЧАНИЦА И КОВАНОГ НОВЦА КОЈИ ГЛАСЕ НА ЕВРО

1. ПОДАЦИ О БАНЦИ, ОДНОСНО ДРУГОМ ОВЛАШЋЕНОМ СУБЈЕКТУ

Пословно име, матични број и седиште:	
Шифра банке ¹⁾ (попуњава се ако је обвезник извештавања банка):	
Име и презиме особе за контакт:	
Број телефона особе за контакт:	
И-мејл адреса особе за контакт:	

¹⁾ Јединствени идентификациони број утврђен одлуком којом је Народна банка Србије одредила јединствене идентификационе бројеве пружалаца платних услуга

2. ПЕРИОД ИЗВЕШТАВАЊА

--

3. ПОДАЦИ О ПРОМЕТУ НОВЧАНИЦА И КОВАНОГ НОВЦА КОЈИ ГЛАСЕ НА ЕВРО

Новчанице

Апоен	Благајне		Машине за руковање новчаницама које користе клијенти и уређаји за исплату новчаница	
	Укупно уплаћено	Укупно исплаћено	Укупно уплаћено	Укупно исплаћено
EUR 5				
EUR 10				
EUR 20				
EUR 50				
EUR 100				
EUR 200				
EUR 500				
Укупно:				

Ковани новац

Апоен	Укупно уплаћено	Укупно исплаћено
1 CENT		
2 CENT		
5 CENT		
10 CENT		
20 CENT		
50 CENT		

1 EUR		
2 EUR		
Укупно:		

Напомена: У табеле се уноси број комада новчаница и кованог новца на нивоу банке, односно другог овлашћеног субјекта.

(место и датум)

М. П.

(потпис одговорног лица)

(име и презиме)

ИЗВЕШТАЈ О ОБРАЂЕНИМ НОВЧАНИЦАМА И КОВАНОМ НОВЦУ КОЈИ ГЛАСЕ НА ЕВРО

1. ПОДАЦИ О БАНЦИ, ОДНОСНО ДРУГОМ ОВЛАШЋЕНОМ СУБЈЕКТУ

Пословно име, матични број и седиште:	
Шифра банке ¹⁾ (попуњава се ако је обвезник извештавања банка):	
Име и презиме особе за контакт:	
Број телефона особе за контакт:	
И-мејл адреса особе за контакт:	

¹⁾ Јединствени идентификациони број утврђен одлуком којом је Народна банка Србије одредила јединствене идентификационе бројеве пружалаца платних услуга

2. ПЕРИОД ИЗВЕШТАВАЊА

--

3. ПОДАЦИ О ОБРАДИ НОВЧАНИЦА И КОВАНОГ НОВЦА КОЈИ ГЛАСЕ НА ЕВРО

Новчанице обрађене аутоматски:

Апоен	Број комада обрађених новчаница	Број комада новчаница које су сортиране као неподобне за оптицај	Број комада новчаница које су сортиране као подобне за оптицај
EUR 5			
EUR 10			
EUR 20			
EUR 50			
EUR 100			
EUR 200			
EUR 500			
Укупно:			

Новчанице обрађене ручно:

Апоен	Број комада обрађених новчаница	Број комада новчаница које су сортиране као неподобне за оптицај	Број комада новчаница које су сортиране као подобне за оптицај
EUR 5			
EUR 10			
EUR 20			
EUR 50			
EUR 100			
EUR 200			
EUR 500			
Укупно:			

Ковани новац обрађен аутоматски:

Апоен	Број комада обрађеног кованог новца	Број комада кованог новца који је сортиран као неподобан за оптицај	Број комада кованог новца који је сортиран као подобан за оптицај
1 CENT			
2 CENT			
5 CENT			
10 CENT			
20 CENT			
50 CENT			
1 EUR			
2 EUR			
Укупно:			

Ковани новац обрађен ручно:

Апоен	Број комада обрађеног кованог новца	Број комада кованог новца који је сортиран као неподобан за оптицај	Број комада кованог новца који је сортиран као подобан за оптицај
1 CENT			
2 CENT			
5 CENT			
10 CENT			
20 CENT			
50 CENT			
1 EUR			
2 EUR			
Укупно:			

Напомена: У табеле се уноси број комада новчаница и кованог новца на нивоу банке, односно другог овлашћеног субјекта. Приказује се само онај новац који је банка, односно други овлашћени субјект у посматраном периоду примио од клијента уплатом, затим обрадио и исплатио истом или другом клијенту.

(место и датум)

М. П.

(потпис одговорног лица)

(име и презиме)

ПОПИС МАШИНА КОЈЕ БАНКА, ОДНОСНО ДРУГИ ОВЛАШЋЕНИ СУБЈЕКТ ПОСЕДУЈЕ

1. ПОДАЦИ О БАНЦИ, ОДНОСНО ДРУГОМ ОВЛАШЋЕНОМ СУБЈЕКТУ

Пословно име, матични број и седиште:	
Шифра банке ¹⁾ (попуњава се ако је овлашћени субјект банка):	
Име и презиме особе за контакт:	
Број телефона особе за контакт:	
И-мејл адреса особе за контакт:	

¹⁾ Јединствени идентификациони број утврђен одлуком којом је Народна банка Србије одредила јединствене идентификационе бројеве пружалаца платних услуга

2. МАШИНЕ ЗА РУКОВАЊЕ НОВЧАНИЦАМА ЕВРА КОЈЕ КОРИСТЕ КЛИЈЕНТИ

Врста	Произвођач	Назив машине	Ознака хардвера и софтвера	Серијски број	Место и адреса где се налазе машине
CIM					
CRM					
CCM					
COM					
TARM ⁽¹⁾					
TAM ⁽¹⁾					

⁽¹⁾ Кад је користе клијенти

3. МАШИНЕ ЗА РУКОВАЊЕ НОВЧАНИЦАМА ЕВРА КОЈИМА РУКУЈУ ЗАПОСЛЕНИ

Врста	Произвођач	Назив машине	Ознака хардвера и софтвера	Серијски број	Место и адреса где се налазе машине
BPM					
BAM					
TARM					
TAM					

4. МАШИНЕ ЗА ОБРАДУ КОВАНОГ НОВЦА КОЈИ ГЛАСИ НА ЕВРО

Врста	Произвођач	Назив машине	Ознака хардвера и софтвера	Серијски број	Место и адреса где се налазе машине
CPM					

5. УРЕЂАЈИ ЗА ИСПЛАТУ НОВЧАНИЦА

Врста	Произвођач	Назив машине	Ознака хардвера и софтвера	Серијски број	Место и адреса где се налазе машине
АТМ					

Напомена: Ако банка, односно други овлашћени субјект поседује више машина или уређаја исте врсте, уноси их посебно, једну испод друге.

(место и датум)

М. П.

(потпис одговорног лица)

(име и презиме)

ПОПИС ОРГАНИЗАЦИОНИХ ДЕЛОВА БАНКЕ, ОДНОСНО ДРУГОГ
ОВЛАШЋЕНОГ СУБЈЕКТА У КОЈИМА СЕ ВРШЕ УПЛАТЕ, ИСПЛАТЕ И
ОБРАДА НОВЧАНИЦА И КОВАНОГ НОВЦА КОЈИ ГЛАСЕ НА ЕВРО

ПОДАЦИ О БАНЦИ, ОДНОСНО ДРУГОМ ОВЛАШЋЕНОМ СУБЈЕКТУ	
Пословно име, матични број и седиште:	
Шифра банке ¹⁾ (попуњава се ако је овлашћени субјект банка):	
Име и презиме особе за контакт:	
Број телефона особе за контакт:	
И-мејл адреса особе за контакт:	

1) Јединствени идентификациони број утврђен одлуком којом је Народна банка Србије одредила јединствене идентификационе бројеве пружалаца платних услуга

[illegible]

(место и датум)

М. П.

(потпис одговорног лица)

(име и презиме)